

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET KÖZLÖNYE.

TIZENHATODIK ÉVFOLYAM,

SZERKESZTI:

Dr. BÁLINT SÁNDOR

FŐMUNKATÁRS:

NAGY JÁNOS.

109-1902

KOLOZSVÁR, 1901.

AZ EGYESÜLET TULAJDONA.

GÁMÁN J. ÖRÖK. KÖNYVNYOMDÁJA.

108067

TARTALOM.

I. Beköszöntő.

Boldog újévet!	Lapszám 1
--------------------------	--------------

II. Egyesületi ügyek.

Egyesületi élet (évi közgyűlés)	27
Méhészestély	59, 70
Választmányi ülés	60
A mi dolgaink . 60, 70, 97, 119, 140, 158, 181, 203, 217, 233	
A szamos-újvári méhészkör közgyűlése	63
Szives tudomásúl (Előadások a szamos-újvári mintaméhesben)	97
Tagsági díjak nyugtázása	17, 143
Új tagok	145, 164, 245
Meghívó	229

III. Irányító közlemények.

A kezdő méhész teendői. <i>Teleki.</i> . 3, 25, 49, 70, 89, 109, 129	
	149, 169, 190, 210, 230

IV. Szakközlemények.

Hogyan lett belőlem méhész? <i>Bede Károly,</i>	4, 36, 138
Tekintsünk körül! <i>Fózsa Sándor</i>	6
Több világosságot! <i>Bede Károly</i>	34
Az üvegharagok kiépítettése. <i>Abend András</i>	54, 92, 115
A méztermelés fokozása. <i>Csere Lajos</i>	61, 73
Hogyan védekezzünk a rabló méhek ellen? <i>K.</i>	75, 99

Védekezés a rabló méhek ellen <i>Fózsa Sándor</i>	94
A méhtenyésztés terjedésének akadályai. <i>Fózsa Sándor</i>	122
Az országos méretű kaptár négy keretsorra való berendezésének előnyei. <i>Abend András</i>	132, 154, 178
Kaptár vagy kas való-e a népnek? <i>Máté Fózsef</i>	136
A méhészet és az időjárás. <i>Kohányi Gyula</i>	156, 180
Az évi mézhozam fokozása. <i>Molnár Albert</i>	196
A kaptár méreteinek pontossága. <i>Teleki</i>	198, 218, 234
Rendkívüli állapot. <i>Molnár Albert</i>	202

V. Közérdekűek.

Külföldi méhészkiallítók a párisi nemzetközi kiállításon	8
Levél a szerkesztőhöz. <i>dr.</i>	32
Értesítés	61
Igen tisztelt szerkesztő ur! <i>Szamosújvári</i>	63
Nyilatkozat Biedermann múltlépkészítményéről	84
Mezőgazdasági kiállítás Budapesten. <i>Teleki.</i>	98
A méz gyógyító hatása az égési sebre <i>Teleki.</i>	182

VI. Irodalom.

Szőlőszeti és Borászati Lap Naptára 1901-re	15
Homok-Naptár 1901-re	16
Vadászat és Állatvilág. – A Kert. – Természet és Halászat	41, 42
Értesítés a Kertész Gazda megindításáról	44
»A méh és világa« árának leszállítása	44
Szárnyasaink	64
»A méhészetről« cz. Grand féle füzet VI. kiadása. <i>Teleki.</i>	81
Hilbert István dr. Olcsó és okszerű méhészet	82
Szalay János: Seprőcziroktermelés	82
Skarytka V. Volksbienenzucht	103
Józsa Sándor: Méhészkönyv	104
Herman Ottó: A madarak hasznáról és káráról	162
Paczek Béla: Magyar méhészet zsebnaptára 1902-re.	217, 218

VII. Szemle.

Hogyan lesz a viasz szép, világossárga? — Ritka fölfedezés.	11
A méhszúrás gyógyító hatása. — A méhek az óvilágban. — Mézpezsgő.	12
A rács alkalmazásának haszna — Németország legnagyobb méhese. — Törvény a méz védelmére	13
A viasz tömörsége és tisztasága — A méh szomjúsága .	14
A keret méretének befolyása a mézhozamra	38
Még egy szó a keretmérethez. — A méhszúrás, mint a ki- gyómarás ellenszere. — Zajt nem ütő egérfogó. — A hangyák ellen. — Biztos szer a méhtetű ellen . .	39
A méhek tájékozó képessége	100

VIII. Vegyesek.

Vándorszekér. — Fölvívás	16
A kaptárkérdéshez	40
Kühne Ferencz első magyar kereskedelmi méhtelege . . .	41
A komáromi méhészegyesület. — Vasúti kedvezmény. — Mékszöktető.	124
Államkölcson. — Albert Ödön múltépgyára. — A fiasítás-rot- hadás ellen	125
Nemes adomány	142
A méh és világa. — Méhészeti kalauz	143, 162
Jó mézpörgetők	143

IX. Különfélék.

Gyümölcscértékesítési tantolyam. — Kecskemét-vidéki kiállítás	161
Államkölcson	162
Tanítóképző-intézetek méhészetének felszerelése. — Szép ered- mények. — Késői raj	225
Téli gazdasági előadások. — Nemzetközi méhészkongresszus — Mézgyártás. — Méhről elnevezett községek . . .	244

X. Személyiek.

Örömhír	16
Dzierzon János dr. 90 éves	40
Berendelés . . . , . . . ,	41
Kitüntetések a méhészet terén szerzett érdemekért	69
Dzierzon János dr. üdvözlése	105
Elnapolás	165
Kinevezés	190
Széchenyi Pál gróf †	210

XI.

Méhészeti előadások	83, 104, 141, 163, 184, 204
-------------------------------	-----------------------------

XII.

Szerkesztői üzenetek	43
--------------------------------	----

A Kertész Gazda tárgymutatója

(1901. márcz. 1—decz. 31-ig)

	Lap
1. Szives üdvölet. <i>Szentgyörgyi Lajos</i>	1
2. Öreg kertész levelei. <i>Szabó Sámuel</i>	2
3. Egy jó anyának két mostoha leánya <i>Herepei Gergely</i> .	3
4. A haszonkertészetről általában. <i>Veress Ferencz</i> . . . ,	4
5. Márczius havi teendőink. <i>Körispataki</i>	7
6. A paradicsomalma termesztése. <i>Horváth János</i>	9
7. Gyümölcsészetünk érdekében. <i>Nagy Endre</i>	11, 26
8. Közhasznú kérdések és feleletek. <i>Szentgyörgyi</i>	12
9. Vegyesek. <i>Szerkesztő</i> 15, 24, 31, 47, 55, 71, 79	79
10. A téli fagy és szegény fáink. <i>Timafalvi Lajos</i>	17
11. A peronospora. <i>Szentgyörgyi</i>	19
12. A kert árnyékolt helyei. <i>Egy törekvő kezdő. (Brandt J.)</i>	21
13. Levél. <i>Voith Gergely</i>	23
14. Értesítés és fölhívás. <i>Szentgyörgyi</i>	25
15. Vizsgálódjunk. <i>Tulogdi Sámuelné</i>	27
16. A virágok. <i>Szentgyörgyi</i>	29
17. Fürtöt fejlesztő szőlőkacs. <i>Dr. H. Gy.</i>	30
18. Termeljünk konyhakerti magvakat. <i>N. Endre</i>	33
19. A szemzés. <i>Kereszturi Arpád</i>	36
20. Értesítés kiállítási ügyben. <i>Szentgyörgyi</i>	41
21. Ingyen munkásaink. <i>Krenedics Ferencz</i>	41
22. Gyümölcsfáink trágyázása. <i>Geltch Lajos</i>	45, 59
23. Utasítás a szőlő szállítására. <i>Szerkesztő</i>	49
24. A »Kertész Gazda«. <i>Szalánczy Sándor</i>	51
25. A baraczkfák szenvedése. <i>Timafalvi Péter</i>	53
26. A gyümölcs érése. <i>Sz. L.</i>	54
27. A földi giliszta. <i>Dr. Bálint Sándor</i>	57
28. Sándor gazda és a kertész. <i>Nagy Endre</i>	60. 65

29. A szüret. <i>I. g.</i> ,	62
30. Milyen gyümölcs való pálinkának?	64
31. Apahidi kiállítás <i>gy. gy.</i>	67
32. Az új borok kezelése. <i>J. b.</i>	68
33. A saláta. <i>Szentgyörgyi Lajosné</i>	70
34. Az almasajt. <i>Szász Lajosné</i>	73
35. A paradicsom. <i>Bölöni István</i>	75
36. Gyümölcsfáink kérgének gondozása. <i>Sz. ó.</i>	77
37. Széttékintés. <i>E. k.</i>	78

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY.

XVI. évfolyam.

1901. Január.

I. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben.

Garmond soronként 16 fillér.

Egy egész oldal (187 cm)

egyszeri hirdetése . 6 kor. — fill.

Egy feloldal » » . 3 kor. 20 fill.

Egy negyed oldal » » . 1 kor. 60 fill.

Egyleti tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-al,
egész éves hirdetőknél 25%-al olcsóbb.

A kis hirdetés félhasábos soronként 16 fillér. Egyleti tagoknak 2 sorig ingyen

Hirdetés díjak előre küldendők be.

Hirdetéseket elvállal:

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“ kiadóhivatala

Kolozsvárt, VI. ker. Fő-utcza 29.

Viaszkiválasztó présem,

mely a szegedi viaszfűző verseny juryjának ítélete szerint: „A czélnak megfelelő, vele gyors munka végezhető, erősebben és csinosan kiállítva 15 koronáért megrendelhető. Szállítás díját a vevő fizeti.

Ungm. Csap.

BacsKay Sámuel.

Megrendelésükéül kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

BABÓS ÉS TÁRSAI

vaskerekedőse

Kolozsvárt, Belközép-utca 43. sz.

Telefonszám 351.

Ajánljuk dusan berendezett raktárunkat, mindenemű vasárkuból. Gazdasági ezikkekből a legjobb minőségű Saek-féle ekék, nagyszebeni válto- és Perge-féle kerülő-ekékből és mindenemű gazdasági ezikkekből, továbbá épület és butor vasalásokból.

Nagy raktárt tartunk konyhaberendezési és háztartási ezikkekből, vasbutorokból stb.

A legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás!!!

Kiváló tisztelettel

11-12

Babós és Társai.

Erdély legrégibb műasztalos-gyára!

B. BAK LAJOS

kolozsvári

műasztalos-gyárában

a legkitünőbb minőségben és a legjutányosabb árakon, a t. megrendelők kívánságainak és a határidő pontos betartásával készülnek: mű-butorok, mindenemű épület-asztalos-munkák, templomi-, iskolai-, üzleti- és lakásberendezések.

A gyár ajánlja továbbá *saját készítésűjű és a legjone hírnéneek övrendű* parquet-munkáit, melyeket minden minőségben és a *legolésőbb árakon* szolgáltat és akár meglevő padozatokra, akár aszfaltba oly módon állit be, hogy eddig-elé hasonló munkáival ugy a *kitünő minőség* és *bedllés*, mint az *ár tekintetében versenye* kívül all.

A **B. Bak-féle aszfalt-parquet különösen ajánlatos nedves lakásoknál. A legjobbnak bizonyult.** (1-12)

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Az erdélyrészi méhész egyesület tagjai tagsági díjuk fejében kapják. Tagsági díj: kőri tagsági díj egy évre 2 k.; rendes tagsági díj egy évre 4 k. Mindennemű pénz küldemény Biró Gyula tanár egyl. pénztáros urnak küldendő: Kolozsvár, Pusztá-utca 4. sz.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reclamatiók a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez czimzendők: Kolozsvár, VI. ker. Fő-utca 29. sz.

Közleményeink utánnyomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Felelős szerkesztő: Dr. Bálint Sándor. Főmunkatárs: Nagy János.

Boldog Ujévet

kívánunk olvasóinknak és azonközben jobb méhészeti esztendőt, mint a múlt évszáz utolsó éve volt, mely egyáltalán nem igyekezett kellemes emlékeket hagyni a méhészeknél a múlt évszáz végétől. Reméljük, hogy az új évszáz kezdete jobb lesz és hogy a Falb Rudolf rettenetes viharai nem fognak ártani a mi kis bogatárainknak

Az új évszáz sok újat, érdekeset és bizonyára fontosat is hoz a méhészeknek is. Még egy évszáz és a méhészet is egészen másmilyen lesz, mint most. *Svájcban* a jó fajták (rasszok) tisztára tenyésztésére törekednek, Franciaországban, Angliában és Németországban egy hosszabb nyelvű méhfajta előállításán fáradoznak, hogy a piros lóhere nagymennyiségű páratlan jóságú nektárját is adják összegyűjteni a méhek. Az amerikaiak, mint a leggyakorlatiasabb észjárású nép, nem a hosszunyelvű méhek előállításán, hanem a rövidebb virágcsovű lóhere előállításán fáradoznak s az bizonyosabban fog sikerülni, mint az előbbi. A kis Belgium kellő mézelő virány előállításán fáradozik. Mindezek a törekvések bizonyára nagyon meg fogják változtatni — nem lényegét a jelenlegi méhészetnek — hanem a működés modorát és főleg az eredményt; a mire nagy szükség van, mert a méz, viasz és általában a méz-

termékek folyton nagyobb tért hódítanak. A méhészetre tehát nem remélhetőleg, hanem bizonyosan, jobb jövő következik, mint a milyen a jelene. De itt résen kell állani a méhészeknek is. És pedig legfőképpen a műméhészet intensívus művelése és terjesztése által. Továbbá, a mi ép oly fontos, a méhlegelők javítása által. A méhlegelők javítása érdekében eddig is sok történt nálunk is, de az nem elég. Mert az a sok és jól jövedelmező növény, a mely mint olyan van följegyezve, *nem mindenütt* fejt ki jó tulajdonságait. Hogy csak egyet említsek, a *sophora japonica* egyike a legjobban mézelő fáknak, de pl. Kolozsvár vidékén biztos eredménytel nem tenyészthető. Itt a *Gleditsia* (varjutövis) többet ér. Ezért kellene nagy terjedelemben kipróbálni az egyes vidékeken beváló mézelő növényeket. Mert pl. olyan hegy-völgyes és változó talajjal bíró területen is, a milyenek az erdélyi részek, minden vidékre külön kell kipróbálni a megfelelő mézelő növényeket. Ez legyen minden méhésznek a legfőbb feladata jövőben.

A méhészek legnagyobb része új kertészetet is, gyümölcs-, vetemény-kertészetet, vagy szőlészettel is foglalkozik. De kis arányú gazdasága nem engedi meg, hogy a meglévő nagy szaklapokat járathassa. Ezért az erdélyrészi Méhész-Egylet elhatározta, hogy a Méhészeti Közlöny melléklete gyanánt kertészeti lapot is fog adni tagjainak, természetesen a rendes tagsági díjért, mely évenként négy korona, köri tagoknak évi két korona. A kertészeti melléklet czime: „*Haszon-kertész*«. Azért, mert a dísz- és műkertészetet, mint a melyek nincsenek közelebbi vonatkozással a méhészethez, kizárja tárgyalásaiból. De viszont fölvette keretébe a szőlészetet. A „*Haszon kertész*“ szerkesztőjének sikerült *Szent-Györgyi Lajos* igazgató tanító urat megnyerni. Az ő neve elég biztosíték arra, hogy a »*Haszon-kertész*« a legtökéletesebben fogja föladatát megoldani. Mert *Szent-Györgyi* úr nemcsak elsőrendű pomologus, de kitűnő szőlőtenyésztő és méhész is.

A »*Haszonkertész*« minden hónapban legalább $\frac{1}{2}$ nyomtatott íven fog megjelenni, időnként illusztrálva.

Ez a régvárt változás, melyet — úgy hisszük — tagtársaink előnyére fogunk állandósíthatni a Méhészeti Közlönyön.

A kettős lap iránya és modora is marad a régi. Szigorú tárgyilagosság, még az esetleges vitatkozásokban is, kerülve a

személyeskedésnek lehetőleg a látszatát is. Mert hiszen mi ügyet, még pedig fontos nemzetgazdasági ügyet és nem embercket szolgálunk.

Örömmel értesítjük olvasóinkat, hogy Nagy János VII. ker. méhészeti szaktanár úr lapunk főmunkatársa lett. Nagy János úr nemcsak mint gyakorlati méhész elismert tekintély, de mint méhészeti író is a legelsőek közé tartozik. Bizonyára nagy hatással lesz lapunk tartalmasságának, értékességének öregbitésére egy ily kiváló szakember, ily kiváló író munkássága.

Boldog új évet kíván minden olvasójának

a **Méhészeti Közlöny**
szerkesztősege.

A kezdő méhész teendői januárban.

A méheknek csöndre, nyugalomra van szükségük. A kas, vagy kaptár legkisebb háborgatása, a közöttük való dörömbölés, a méhek zárt helyen telelése esetén a helyiség ajtajának nyitogatása, csapkodása káros a méhekre. A legkisebb zajra fölrezzennek, némelyek ott hagyják a télifészket, hogy a háborgatás okát kutatassák és megdermednek; legtöbbször pedig teleszivja magát legfeljebb kincsével, mézzel, szükségén felül fogyasztanak tehát és a vérhas eshetősége annál fenyegetőbb lehet.

Az egerek sok nyugtalanságot okozhatnak a méheknek. A jó kaptár tolokával elzárt menőkéjén nem juthat be a gonosz méhellenség; a bojtorjával lent körülkoszorúzott kasba sem fura-kodhat be. Ezért jobb a kasok alján a bojtorján, mint a tapasz, de meg azért is, mivel a bojtorjánon átszűrődik a levegő, pedig a méheknek is szükséges a levegőcsere, a jó levegő.

Mint hogy az egerek után szökdécselő macskák is dörömbölnek a méhlikások (kas, kaptár) között, távoltartásuk mellett alkalmazunk inkább biztosan csaló étkekkel ellátott olyan egérfogókat, amelyek zajt nem ütnek.

A harkályokat és czinkéket — ha talán ellátogatnának a méhesre — el kell ijeszteni, mert a kasok és kaptárok kopogtatásával nagyon nyugtalanítják, ki is csalják és elkapkodják a méheket.

A legkeményebb csöndes hideg sem árt annyira a méheknek, mint a szél, ha gyöngébb fuvással irányul is a méhek laká-

sára (kas, kaptár), mert jobban áthat, a télifészek légkörének melegét hamarabb lehüti, a méheket inkább elcsigázza. A kettős falazatú, bélelt, jó kaptárban — ha a télifészeket borító földdeszkáskákra a tél elején 8—10 réteg ujságpapirost fektettünk és az ablakra is illesztettünk — valamint a sással, gyékénnyel, zsuppal tömören burkolt kasban a szabadég alatt is jól érzik most magukat a méhek, csak elég élelmük, sűrű népességük és lakásuk szeltől védett legyen. A szelek járását ismerve, nagyon ajánlatos deszka- vagy fonott szélellenzőket alkalmazni.

Ha január mogorva, tartósan kemény hideg időjárású s a néha-néha földerülő nap »mosolya fagygyal jár«, a menőkére szűrő napsugarak mégis kicsalhatják a méheket, s ezek odavesznek szegények. Támasszunk a menőke elé deszkadarabkát: a napsugarak és szelek hatása csökken, de a levegő szabadon áramolhat a menőkén ki és be.

A kaptárokat, kasokat borító hó csak olvadáskor takarítandó el.

Ha a hónap vége felé netán enyhébbre válnék az idő, s déltájon mintegy 8—10° meleg mutatkoznék, a méhes környékéről takarítsuk el a havat, hintsünk szalmát, polyvát a földre, hogy a tisztulás végett esetleg kiröppenő méhek ne a puszta földre szálljanak, hanem a szalmán, polyván lihegjük ki magukat, különben (a hideg földön) annyira átfáznának, hogy fölroppenni, lakásukba visszatérni képtelenek volnának.

Az előrelátó, rendszerető, gondos méhész egyéb teendőt is talál e hónapban. Lépkészletének rendezésére, a fekete, roncsolt lépek és viasztörmelék kiolvasztására, s mülépekké préselésére, az üres kaptárok, eszközök kijavítására, keretek készítésére, valamint a méhészeti ismereteknek szorgalmas olvasással való gyarapítására ez az időszak a legalkalmasabb.

Teleky.

Hogyan lett belőlem méhész?

III.

Kaptárjaimat október hó végén vizsgálván utoljára át, miután láttam, hogy mézüik nagyon kevés, s még egyesítve is képtelenek lettek volna talán kitelelni, de én kezdő úgy okoskodtam, hogy

mézrel és cukorral ki fogom tartani, illetőleg teletetni, kifogástalanul beteleltetem, a méztért és az üres helyeket papirossal tömve meg s úgy okoskodván, ha mézet kapok, nekik adni is fogok. Mézet egyebütt nem kapván, a mézértékesítő bizottságtól hozattam egy kis bödönnel s azt rendszeresen fel is etettem, — később, január végén és februárban pedig sárgacukorral etettem.

Miután méheim, a gyenge tél miatt, ugy deczember végén, mint január és február havában többnyire a szabadban jártak, de sőt már február 24-ike körül himport is hordottak, kimondhatatlanul örültem, hogy mily szépen s könnyen telelnek ki. Csak azért haragudtam, hogy hűvösebb időben a *czinege, sárga begyü, veréb* nagyon fogdosták el, míg nálunk nyárban a *földi béka este, a hangyák, fecskék, farkas pille*, különböző *darazsak* tizedelték a méheket, addig télben is akadt ellenségük. Igaz, nálam, miután felügyeltem reá, az egerek nem pusztítottak, de egyik községitanítónknál kiméletlen munkát cselekedtek.

Hanem örömöm ismét megváltozott, mikor a márcziusi hirtelen beállott hideg és e hó 15-én leesett 1—1.50 m. magas hóval beállott tél miatt a megkezdett himporhordás és kijárás elakadván, s nagymérvü fiasításukra a meglevő mézet felhasználva, csaknem egyidőben pusztult el 5 kaptár és 4 szalmakasban levő méhállományom és maradtam 4 törzsszel, a melyből, mint említettem, már kettőt május havában a viasz-moly pusztított el.

Csak egy szalmakasbeli törzsemnek elpusztulását nem tudtam s nem tudom mai napig is megmagyarázni, mert ez nem mézhiány miatt pusztult el, mivel megmaradt mintegy 1½ kilogrammnyi fedelezett méze; ami, daczára, hogy nagyon szép színű és tiszta volt s penésznek sem látszott nyoma rajta, valami különös savanykás izü volt. Vajjon ennek mi lehetett az oka? tisztelettel kérem méhésztársaimat, sziveskedjenek nyilvánosan közölni.

Tehát első évi méhészkedésem csődbe jutott. S hogy mégis kitartó lettem, oka az, mert beláttam, hogy nem én, hanem az időjárás és amaz utasítás volt oka méheim pusztulásának, hogy télen tisztulási szempontból a szabadban telettetve, szabad utat engedtem.

Tanulságom azt mutatja, hogy nálunk nagyon karcsu s mentől kisebb szalmakasokban, egyenletes levegőjü, de a nagy hidegnek és szélnek semmi esetre ki nem tett helyen lehet csak ingatlan

szerkezetü szalmakasokban méhet teletetni, mert mindenütt, a hol nagy volt a kas, nem, vagy nagyon roszul telettek a méhek. — Nálam is a kisebb kasok maradtak meg, míg ellenben a kaptároknál a nagy és erős családok teletnek ki biztosan.

Hogy a Székelyföldön a méhésznek egészen másképen kell berendezkednie, mint hazánk melegebb vidékein, az is kétségtelen, mert itt nem azon növények nyújtják a több mézet, mint pl. a nagy Alföldön, és így vándortanítóink nagyon helyesen cselekednének, ha erre több figyelemmel lennének s ahhoz mérten alkalmaznák utbaigazításait.

Itt úgy a kezdő, mint a meglévő babonás méhészeknek kioktatására csak az vállalkozhatik, ki úgy az égalji viszonyokat, mint vidékünk flóráját ismeri. Itt e vidéken az oly szaktanítás, a mely három—négy évben egyszer mutat be elméleti és gyakorlati oktatást, nem hasznára, hanem kárára van a méhészet ügyének. Gyakorlati értéke a vándortanítói intézménynek csak akkor leend, ha egyes községekben legalább évente négy ízben tartatik elméleti és gyakorlati előadás.

Nagy hátrányára van méhészetünknek s ezzel kapcsolatban mezőgazdaságunknak ama körülmény, hogy az állam a községi gazdasági tanítókat nem utasítja arra, hogy legalább hetenként egyszer községeikben az érdeklődőknek nyilvános előadást tartsanak és így a nép zömét tanítanak. A jelenlegi alapon fizetett pénze az államnak a községi iskolai gazdasági tanítók részére sárba dobott jószág.

Szerény hitem szerint úgy az országos, mint az erdőlyrészi méhészeti egyesületnek legelső feladata volna vagy járási, vagy községi méhészeti köröket létesíteni s ez által a babonás népet a kor színvonalán álló modern méhészet fejlesztésére kioktatni, mert akkor a kezdők nem járnának úgy, miként én jártam.

Az 1900. évi méhészeti tanulmányaimról folytatólag fogok ismertetni.

Bede Károly.

Tekintsünk körül.

A Méhészeti Közlöny mult 1900. évi 12. számában i. t. B. K. méhész kollégám (ha szabad ily kifejezést használnom) érdekesen

s őszinte nyíltsággal sorolja fel méhészkedésének első küzdelmeit. Köszönettel hajlok meg előtte, nemcsak azért, mivel ezzel mintegy hasonló és határozott kitartásra serkenti a kezdő méhészeket, — hogy t. i. az első lépések nehézségeitől vissza ne rettenjenek, — de örvendezek a fölött azon oknál fogva is, hogy b. cikkében oly, rablás ellen szánt, módot tüntetett fel, melynek létezéséről hasznos, sőt szükséges tudomást vennünk, csupán azért, hogy annak egyszersmindenkorra vonatkozó kiirtására szavunkat felemljük. A rablók megtámadták méhtörzsét. Másnap kora reggel valamennyi méhcsaládját elzárta. Fél 11 órakor egész raj rabló jelent meg. Ezt megelőzőleg egy nagyobb tálczára langyosított mézet helyezett el a rablott kas menőkéje előtt s midőn a rablók ellepték a kitett mézet, irgalom nélkül leforrázta, mely alatt valamennyi ott levő méh megsemmisült. Következő napon ismételte e kurát s végre megszűnt a rablás. Így szól a leírás. Ez az értelme. Feljajdul keblünk ez eljárás leírásának olvasására, mely módszer, ha általánosan elterjedne, elegendő volna arra, hogy a községekből a méhtörzseket részint közvetlenül kiirtsa, részint a gyengítéssel a téli és tavaszi időszakra készítse elő a bizonyos pusztulást.

A rablást egészen egyszerűen meg lehet akadályozni s igen könnyű különösen annak elejét venni.

A kitett méz oda csődíti az addig rablást el nem követett méheket is a szomszédoknak. S ha októbernél kissé korábban kezdi valaki ez eljárást alkalmazni, kiszámíthatlan s biztos veszedelmet bocsájt — mint mondám — mások örömére, vagyonára.

Mint az okszerű méhészkedés egyik szerény munkásának, alkalmam volt ily módokat más helyeken is észlelni. Kimondhatatlan fáradozásomba került, míg e szokást s az üres mézezett kas kitévését a nép köréből kiirtanom valahogyan sikerült, megmutatván a helyes védekezésre vezető utat.

Azért nem veszi rossz néven tőlem i. t. B. K. úr, ha most mély hizalommal arra kérem bátorítok: ejtse el e módot jövőre véglegesen, mert ha ennek javasolt alkalmazásáról tudomást vesz a nép, először követni fogja mint jótanácsot, utóbb hozzászokván, boszu eszközének fognák sokan felhasználni és e körülmény, mint mérlegelhetlen nagy csapás, nehezednék a szép fejlődésnek indult méhészeti ügyünkre.

Köszönöm ismételen, hogy alkalmat nyújtott jóakaró sorai-
val jelen megjegyzésemre. Hiszem, hogy mint a közügyért oly
odaadólag lelkesedni és cselekedni tudó igaz hazafi, szavaimat
zokon nem veendi. Hiszen e lap épen arra való, hogy barátságos
kölcsonös hozzászólás, honfui érzés alapján nyugvó eszmecsere
által az anyagi javulásra nagy befolyást gyakorló közös ügyünket
igy egyesített erővel tökéletesítsük.

Józsa Sándor.

Külföldi méhészkiallitók a párisi nemzetközi kiállitáson.

(Folytatás.)

*Oroszország.**

Oroszország a hársvirágméz hazája. Jóhírnevü a Kigyószisz-,
pohánka- és *Epilobium*-méze is, mely oly tiszta átlátszó, mint a
viz s kikristályosodva, hófehérségü lesz Némely mézfajták, pl. a
Szent-Pétervár környékéről való, nagyon is elütő ízü a délibb
vidékek mézétől.

Az oroszországi méz ismertebb volt sokkal a nyugati Euró-
pában a 13-ik évszázdtól a 18-ikig, mert akkor exportálták. A
viaszzal egész Angliáig elmentek.

Az ősi méhészet nagyon festői volt Oroszországban. A fenyő-
ket — ha a természet nem készített beléjük odut — az emberek
vájták ki s menőkét és hátul egy rést a méz kiszedésére vájva,
készen volt a méhkas. Semmit egyebet nem változtattak sem a
fán, sem a környezetben. Legnagyobb ellensége volt az ilyen
méhészetnek a medve

Ujabb időben azonban a méhészkedés ilyen módját betil-
tották, mert nagyon sok fát rongáltak össze. Ekkor aztán csináltak
fatönkökből méh lakásokat, fölaggatván őket az erdőben a fákra.
Az ilyen kasokat vitték később haza s helyezték el a lakások
közelében.

A Karán-vidéki cseremizek még imába is foglalják a méhet,

*) Oly kevés jelent meg magyar nyelven az utóbbi időkben Oroszország
méhészetéről, hogy czélszerűnek véltük ezt a hivatalos adatok alapján összeállított
ismertetést aránylag bő kivonatban közölni.

kérve a »nagy és jó Istent«, hogy adjon nekik bőven méhet, rajat s a méheknek mézet.

1893 óta próbálja a műméhészetet terjeszteni a nép között a kormány. Kis méhészeti kiállításokat rendeztek a vásárok, búcsujárások alkalmával Átlátszó sátorban, hogy a méhszúrás veszélye nélkül nézhesse mindenki, mutatták be az átlakolást a keretes kaptárba. Szakértők fölügyelete alatt készítettek keretes kaptárokat s a nép között olcsó áron osztották szét. A méhészeknek kamat nélkül állami kölcsönöket adtak méhészetük javítására, fejlesztésére. A »Gazette de Viatka« méhészeti mellékletét 6000 példányban osztották szét az iskolák, gazdakönyvtárak stb. között. 1893-ban egy méhest nyitottak meg *Viatkában* tanítási célokra. 1894 óta rendes méhészeti tanfolyamok vannak ott rendszeresítve gazdák számára. 1897 óta az intézet végzett növendékek közül vándortanítók is neveztetnek ki. A *viatkai* méhészkiskola növendékei csaknem mind földmivesek. Nyárban az intézet, vagy egyesek méhesében dolgoznak. A fennmaradó időt az eszközi műhelyben töltik el. Szeretnék szét, az iskolák mellett, vagy községekben mintaméheseket subventionál az állam.

6 év óta több ezer méhkaptárt helyeztek el a népnél, sőt Szibériába, a Kaukázusba és Finnországba is exportálnak. Most már a paraszt népnél is sűrűn találni kaptárt. 1899-ben 2000 kiló mülép fogyott el Oroszországban

A moszkvai méhészeti kísérleti állomás tulajdonképen *Ismailowoban* van Moszkva közelében s a császári állat- és növényhonosító társaság tulajdona. *Evsiev* nevű magánember alapította 91,000 frank költséggel. A párisi kiállításon egy demonstrálási s tanítási célokra berendezett kocsi és egy ambulans kiállítási épület kicsinyített mintája van bemutatva. A kocsi mindkét oldalán üveges szekrény van, melyekben különböző mézek, mézrelő növények magvai, a méh fejlődési alakjai, a különböző sejtalakok, mülép stb. vannak elrendezve. Hátról látható kicsinyítve, minő alkotó részekből és hogyan kell összeállítani a különböző rendszerű kaptárokat.

Az épület inkább az állandóságra van számítva. Zászlókkal dúsan díszített kerek alkotmány 1887-ben építették Moszkvában. 8,000 nézője volt a környékből. Mellette van egy terem a méhészk-

kedés fogásainak bemutatására. 1894-ben *Moszkvából Okába* utaztak vele, közbe 43 helyen állapodván meg. Ennek a mozgó kiállításnak a kezdeményezője Krotkov orthodoxus lelkiatya.

Az ismailowoi méhest 1865-ben alapították állami birtokon, gyönyörű erdőségek közepette; ott, a hol a 17-ik évszázban Alexis Mihhajlovics cárnak volt egy vadászkastélya. Különb, mint mondják, neki is volt méhese. Működése azonban valójában 1882-ben vette kezdetét. Most a következő részekből áll: Egy pavillon tanításra, egy pavillon tudományos vizsgálatokra, egy asztalos műterem, egy mülépgyár, egy muzeum, a hol minden ország mindenféle kaptár-rendszere lehetőleg teljes számban van bemutatva, methodikusan csoportosítva. A nevesebb méhészek arczképcsarnoka egészíti ki a muzeumot. Hasonló muzeum van Szent-Pétervárott és Varsóban is (a Levizky-féle). Bennlakó növendék 5 van évente. A tanfolyam hat hónapos. 10—12 órát dolgoznak naponta. Mind paraszt emberek gyermekei. 1891—1899-ig 39 egyént tanítottak így ki. A legjobb tanuló egy kaptárt egy rajjal kap ajándékba.

Méhészeti mozgalmak. Oroszország méhészetének új korszaka 1880 tájára tehető, mikor *Butlerow* lépett föl lelkes működésével. Nem szabad azonban elfeledni *Prokopovicst*, ki a múlt évszázad elején kezdett tudományosan méhészkedni s a nevéől nevezett keretes kaptárok föltalálója *Baturinban* a birtokán alapított méhészeti iskola, hol ő maga 22 év alatt 566 növendéket képzett ki, még ma is meg van s a földmiv. ministerium fennhatósága alá tartozik. Áttették ugyan *Penzába*. Élén a jó hirnevű méhész professor *Kullanda* áll.

Butlerow a szent-pétervári egyetemen a vegytan s gyógyszer-tanára volt. A császári gazdasági egyesület 1882-ben méhészeti szakosztályt léptetett életbe, melynek elnökévé *Butlerowot* választották meg, ki nagy tevékenységet fejtett ki a méhészet érdekében. Két méhészeti munkát írt: *A méh* és *A méhtenyésztés*. 1886-ban halt meg.

Butlerowval egyidejűleg 1880—1885-ig működött *Zubareff*, ki sokszor volt Svájcban *Bertrand End.*-nél, kitől nagyon sokat tanult s hazamenve, egy kaptárt is szerkesztett, angol-amerikainak nevezvén el. Szerkezetére nézve hasonlít a *Dadaut-féle*hez, de

keretei törpébbek s keskenyebbek. Előbb a méhészeti szakosztály, később az orosz méhészeti egyesület is (1890) elfogadta

Butlerow egy másik barátja *Kandratieff*, a szent-pétervári opera, a Mária-színház főgondnoka, kinek magának is volt egy méhese, a *Kalauz* cz méhészeti lapot alapította, mely külföldi méhészeti lapok revüjét adja. Több méhészeti munkát is fordított angolból és francziából. Ezekon kívül fontosabb méhészeti szakközlönyök a *Butlerow* alapította: *Az orosz méhészet értesítője*, a *Futár Szibériában*, az *Észak méhésze*.

Az első orosz méhészeti congressus 1893-ban tartatott meg. Jelenleg 26 méhészeti egyesület van. (Altette Emil a *Revue Internat. D'Apicult.* 1900. 11. sz.-ban.

Szemle.

= *Hogyan lesz a viasz szép, világos sárga?* Franciaországban, Belgiumban s általában ott, hol a kásos méhészkedés még nagyban dívik, a viasztermelés jelentékeny jövedelmi forrása a méhészeknek. A viasz kezelésére, tisztítására több gondot is fordítanak ott, mint nálunk.

A fekete lépeket, viaszhulladékot dézsába gyűjtik, langyos vízzel leöntik, mit minden héten megismételnek, s a dézsa tartalmát időnként fölkavarják. A vizet mintegy 3 hét múlva leöntik, a léptörmeléket pedig megszikkasztva, apró sonkolyokká (gömölye, labda) összenyomkodják. Ekkor jut csak a sonkoly a viaszolvasztóba. Az ebből nyert viaszt még egyszer olvasztják és a megmelegített s mézzel kissé megkent formákba öntik. Hogy a formákból kikerülő viasz meg ne repedezzék, olvasztás után lassan hűtik ki.

A kinek prése nincs, zacskót használ a viaszolvasztáshoz, melyet kövekkel, súlyokkal nyom a víz alá. A zacskó farácson fekszik az üstben. A viaszt — természetesen — nem szabad odaégetni.

A fürdő minden tisztátalanságot fölold, kimos, s az olvasztott viasz szép, világos, sárga lesz, hasonlóan a szűzviaszhoz és jobb áron is kel el. (*Praktischer Wegweiser für Bienenzüchter* 1900.—23. füzet.)

+ *Ritka fölfödözés.* Trauben (Baden) egy juliusi zivatar

alkalmával egyik ház úrnője jónak vélte a ház ablakait betenni, miközben egy félreeső szobába jutván, megrettenve látta, hogy zümmögő méhekkel van az telve. Azonnal a legközelebbi méhésztért küldött, a ki fölfödözte, hogy a szobában levő ágy váncosai közt raj fészkel, melynek rendes építménye van ott. A lépeket kiszedte s mintegy 10 fontnyi mézet talált bennük. (Prakt. Wegweiser für Bienenz. 1900.—23. füzet.)

□ *A méhszúrás gyógyító hatása.* Hogy a méhszúrás a leggonoszabb reumatikus, köszvényes fájdalmakat is, melyekkel az orvosok nem boldogúlnak, enyhíti, sőt meg is szünteti, gyakran bebizonyult. Ilyen esetről emlékezik meg a »Bienenvater aus Böhmen« a következőkben: »Egy ötvenes éveit élő ember a kezeiben és lábaiban elviselhetetlen fájdalmakat érzett, mi miatt orvosi kezelés alatt állott. A kínzó fájdalmak hol enyhébb, hol erősebb rohamai gyötörték. Ehhez járult még, hogy étvágya megszűnt s aludni sem tudott. Szenvedéseinek látásán szánalomra gerjedt egy méhészt, a ki elhatározta, hogy megkísérli, vajjon a méhszúrás ez esetben is nem-e szüntetné meg a fájdalmakat. Az első napon 8 méhvel szúratta meg a beteg kezeit és lábait ott, hol legkínzóbbak voltak a fájdalmak. Másnap 6 szúrást alkalmazott, még pedig kettőt-kettőt a tegnapi szúrástól kelt daganatok közepébe. Alig telt el félóra, a szakgatások enyhülni kezdtek, majd erős láz következett, végre mintegy óra múlva jótékony álomba szenderült a beteg. Harmadnapra megjött a beteg étvágya, a fájdalmak teljesen megszűntek, a daganat a szúrás helyén is alig volt már látható és kezét, lábát úgy használhatta a beteg, mintha fájdalmat soha nem érzett volna. (Prakt. Wegw. für Bienenzüchter. 1900.—24. f.)

≈ *A méhek az ó-világban.* A méhekről és készítményeiről már a szentírás is megemlékezik, nem ritkán gyakorlati irányban is. Ki ne tudna a »tejjel-mézzel folyó Kánaán«-ról? Egy pap állítása szerint az ó- és új-testamentomban a »mész« szó 38-szor, a »viasz« 6-szor, a »méh« 5-ször fordul elő. Tulajdonképpen méhészetéről azonban akkor még szó sem volt, még méhtartásról is alig; csupán a szabadban élő méhek mézét kutatták föl az emberek. (Praktischer Wegweiser für Bienenzüchter. 1900.—24. füzet.)

χ *Méz-pezségő.* 1 liter jó újbór, 100 gr. méz és egy pohárka chartreuse, vagy más jó likőr jól összekeverve, 4 napig hűvös

helyen tartandó; ekkor óvatosan egy erős üvegbe öntjük, jól bedugjuk és lekötjük. 4 hét múlva élvezhető a pezsgő. (Praktischer Wegweiser für Bienenzüchter. 1900.—24. füzet.)

⊥ *A rács alkalmazásának haszna.*

1. A költés meggátlása a mézürben.
2. A mézürbe nem hordanak virágport a méhek.
3. A fiasítás a költőtérben is korlátozható.
4. A méhcsaláddal több mézet lehet gyűjtetni.
5. Az anyanevelés könnyebb.
6. A rajzás megakadályozható.

Egyedül a rács alkalmazásával lehet a mézür tartalmát kiszedni a nélkül, hogy a fiasítás utunkban volna. A hol fiasítás nincs, oda virágport sem visznek a méhek. A méheknek a mézürbe való fölszoktatása végett fiasításos keretet kell föltenni. A fiasítás korlátozása a család népességének arányához alkalmazkodólag és a hordástól függőleg történjék. (Schweizerische Bienenzeitung. 1900.—II. szám.)

⊥ *Németország legnagyobb méhésze* Dathe Rudolf, kinek Eistrupban (Hannover) 450 méhcsaládja van. Kivüle Hannoverben többen méhészkednek 100—380 törzsszel. (Schweizerische Bienenzeitung 1900. 12. szám.) — (Ha kérkedni akarnánk, hasonló szám adatokkal hamarosan túllicizálhatnók a sógort. Főmunkatárs.)

⊙ *Törvény a méz védelmére.* Belgiumban 1896. óta szigorú törvény szabályozza a mézzel való kereskedést. »Méz« elnevezés alatt kizárólag a méhek által a virágok kelyheiből gyűjtött édesseget szabad eladni. Az a méz, melyet a cukortartalmú anyagokkal etetett méhek készítenek, csak a föletetett édesség jelzésével árusítható. A mézpótló édességeket és keverékeket »mesterséges méz«, »műméz«, vagy »méz és . . . (ilyen, meg olyan anyagból való) keverék« néven szabad csak árusítani; avagy a »méz« szó használata az ilyen édességekre egyáltalán tilos. Az edényeken, szállító- és üzleti levelekben egyaránt ki kell tüntetni a megszabott jelzőmódot. Ezenkívül az edényen a gyáros, vagy elárusító nevének, vagy cégjelzésének, avagy a gyár, üzlet egyéb jegyének is ott kell lenni. Olyan mézet, a mely 1%-nál több virágport, viaszt, vagy vízben nem oldódó anyagot, avagy 0.5% ásványi részt tartalmaz, esetleg a melyben rovári részek, fiasítás, sat. ta-

lálható, eladni, elárusításra kiállítani, az üzletben tartani, vagy eladását elősegíteni szigoruan tilos. (Deutsche illustrierte Bienenzeitung, 1900. 12. füzet).

4 *A viasz* idővel darabos, törékeny lesz, könnyen morzsálódik. Ha fölolvastjuk és néhány csöpp lenolajat öntünk közé, ismét tömörre, tapadóssá válik. (Deutsche illustrierte Bienenzeitung 1900. 12. füzet.)

→ *A méhek szomjusága* — különösen télen, amikor nem tanácsos őket háborgatni — nehezen ismerhető föl. Weygandt, az ő Imkerschulejában, a szomjuság csaknem csalhatatlan jeléül említi: »ha észrevesszük, hogy télen valamely kaptárból minden látható ok nélkül csak egy méh is kiröppen, s a vékony potrohú méh a menőkén nem állapodik meg, hanem lakásából nyilegyenesen röpül ki: biztosra vehetjük, hogy az a család szomjuságban szenved. Ennek következményeül — az emésztési zavarok miatt — néhány hét múlva puffadt lesz a méhek potroha és a vérhas veszedelme beállott.« (Deutsche illustrierte Bienenzeitung 1900. 12. füzet).

A viasz tisztaságát a következő módon vizsgálhatjuk meg.

1. *A fajsúly* (specifikus súly) szerint, mint ez már korábban is le volt írva a M. K.-ben. Egy nagyobb (pl. vizes) pohárban keverünk *egy rész* destillált vizet (ennek hiányában főtt vizet) *két rész* 95%-os alkohollal (spiritus). A keverékbe borsó nagyságu gömböcskéket teszünk olyan viaszból, melynek tisztasága kétségtelen. Aztán addig adunk vizet a keverékhez — folytonos keverés közben, míg a viaszgömb sem a tenékre le nem süllyed, sem a folyadék felületét el nem éri, hacsak nagyon lassan nem Most a gyanus viaszból formálunk ujjaink között egy megfelelő nagyságu gömböt s belebocsátjuk a folyadékba. Ha bizonyos gyorsasággal süllyed le a pohár fenekére vagy gyorsan emelkedik a felszínre, föltétlenül hamisítva van. Ha a valódi viaszgolyóval egy szintjában uszkál, *lehet* tiszta, de a következő kísérletek nélkül harározottan nem mondható még tisztának.

2. *Terpentin-olajban való oldás.* Egy kémcsőben (eprouvette) teszünk egy borsónagyságu darabkát a gyanus viaszból s 3—4 ujjnyi terpentin-olajat töltünk rá, spirituslámpa fölött enyhén melegítjük. Ha az oldódás nem tökéletes, vagy a nyert oldat erősen

zavaros, ha üledék mutatkozik, a viasz hamisított, mert a terpenin-olaj a tiszta viaszot tökéletesen oldja.

3. *Vegyí kísérlet.* Egy kémcsőben (eprouvette) $\frac{1}{4}$ deciliter alkohollal (mely a kémcsövet félig töltsé meg) gyorsan felfőzzük egy kis darabját a gyanus viasznak. A főzéshez közönséges spirituslámpa lángját is használhatjuk. (Az alkohol foka itt nincs említve, de bizonyosan a rendes 95, illetve 96%-ost kell érteni Ref.) — $\frac{1}{2}$ óráig hagyjuk hűlni s aztán megsűrjük (filtráljuk). A megsűrzt folyadékhoz ugyanannyi vizet töltünk s ammoniákkal megkékített és itatós papír között félig megszáritott lakmuspapír darabkát teszünk bele s összekeverjük az egészet. Ha — mintegy — 15 percnyi idő múltán, a folyadék csaknem tiszta marad és a lakmuspapír nem nyeri vissza előbbeni vörös színét, a próbált viasz tiszta, ha az 1. és 2. alatti próbákban is annak bizonyult. Ellenkező esetben hamisított. Nem kell rosszra magyarázni, ha a folyadék opálizál, vagy ha a lakmuspapír gyöngén megvörösödik, mert az rendszeren elő szokott fordulni az eredeti jó méhviasznál is. (Arm. Gaille gyógyszerész. L'Apiculteur, Paris. 1900. II. sz.)

Irodalom.

Megjelent. »Szőlészeti és Borászati Lap Naptára« 1901. Szerkeszti és kiadja: Maurer János, a »Szőlészeti és Borászati Lap« szerkesztő kiadója. Tartalomjegyzék. Az 1901-ik közönséges évi naptár csillagászati és kortani része. Irta Tóth Mike tanár. Nevezetes korszakok és korszámítások. Törvénykezési szünnapok. Országos színek. Felsőleges uralkodó ház. A voltaképeni naptárrész, közben a bevételek és kiadások feljegyzésére szánt tiszta lapokkal. Postai díjszabás. Bélyegilleték. Havi teendőink a szőlőben és a pinczében. Szőlőszet: Beköszöntő. Furmint A szőlő metszéséről. Félkarikás czombmetszés. A bujtás és döntés. A szőlő helyes ültetése. Szőlőültető és trágyázó hengeralakú fűró. A felleghajtó viharágyuk. Permetező-anyagok összehasonlítása. Kitűnő szőlőtrágya. Tapasztalatok a kénmájról. Borászat: Hogyan szűrhetünk jobb bort. A szőlőtörköly felhasználásának legjobb módja. Szüretelő és pinczeeszközök. Az új borok lefejtése, feltöltögetése és a borvirág. A beteg bor és a hordógyertyatartó. Borkonzerválás szénsavval. Különbféle. Hasznos tudnivalók. Szórakoztató Ára 1 korona Az

összeg előleges beküldése mellett, bérmentve küldi meg a »Szőlő-
szeti és Borászati Lap« kiadóhivatala Kecskemét.

Megjelent. »Homok-Naptár« 1901-re Szerkeszti Grasseli Mik-
lós, m. kir. földmives-iskolai igazgató. Tartalom-jegyzék: Az 1901-ik
közönséges évi naptár csillagászati és kortani részen kívül: Jóslás
az új évre. Mezőgazdaság: A homokföldek mivélése. A vetőmag-
vak előkészítése. A dohánytermelésről. A szikes földek javítása.
Állattenyésztés: A szarvasmarha-tenyésztés köréből. A baromfiak-
ról. Az állatok adásvétele alkalmával felmerülhető peres esetekről.
A lótenyésztés 10 parancsolata. A sertéshizlalás 10 parancsolata.
Szőlő- és gyümölcsstermelés: Téli munka a szőlőben. A homoki
szőlők trágyázása. A must és a bor összetétele és a must chemiai
elenzése. Az új hordók előkészítése, forrázása. Gyakorlati tapaszt-
alatok a kénmáj alkalmazásáról. Milyen gyümölcsfákat ültessünk a
homokra? Milyen távol ültessük a gyümölcsfákat a homokon?
Különféle: a homokláz. Emlékezzünk a régiékről. Hires város az
Alföldön Kecskemét. Viczinális kiállítás Mucsán. Homokszemek.
Csodadolgok. Ára 80 fillér. Az összeg előleges beküldése után
bérmentve küldi meg a »Homok« kiadóhivatala Kecskemét.

Vegyesek.

— Tisztelettel kérjük azon olvasóinkat, kik vándorméhészettel
foglalkoznak, sziveskedjenek egy levelező-lapon tudatni a Méhészeti
Közlöny szerkesztőségével, hogy minő rendszerű knptárt használ-
nak vándorméhészetükben s minő szekeret (minő rendszerüt) alkal-
maznak s körülbelől mi annak az ára és hol lehet készíttetni?
Szives értesítésükért fogadják előre is köszönetünket.

A Méhészeti Közlöny szerkesztősége.

— *Kérjük azon néhány hátralékos tagtársain-
kat, kik eddig még nem fizették be tagdíjaikat, hogy
mielőbb küldjék be tartozásukat, s ezt annyival is
inkább kérjük a saját érdekükben, mert ez idén a
mult évről hátralékos tagoknak csak az 1. és 2-ik
számot küldjük meg.*

+ *Örömhír.* 18 éve, hogy a méhészeti vándortanítói intéz-
mény létesítettett, de a méhészeti vándortanítók, kik az utóbbi
időben, mint szaktanárok a méhészet tanításával a képezdékben
stb. is foglalkoznak, nem voltak az intézménnyel együtt állandó-
sitva, véglegesítve. Ez a véglegesítés most megtörtént. Hogy mily

nagyfontosságú ez a tény és milyen óriási haladást jelent a magyar méhészet fejlesztése érdekében tett intézkedésekben, az mindnyájan sokkal jobban tudjuk, semhogy itt azt fejtegetnünk kellene. Adózzunk azért nagyméltóságu dr. Darányi Ignác földművelésügyi m. kir. miniszter urnak legőszintébb köszönetünk és hálaünk nyilvánításával, hogy a nekünk oly kedves, de nemzetgazdaságilag oly fontos, kicsiny gazdasági ág iránt tanusított atyai jóindulatának újabbán ezzel a nagyjelentőségű ténnyel adta tanujelét.

Az Erdélyrészi Méhész-Egylet pénztárába fizettek:

1900. évre. Rendes tagok: Abend András, Ambrozic Mihály, Antal Alajos, Babós József, Barabás Károly, Bács György, Bágyi Miklós, Bálint Sándor, Bede Károly, Boda Sámuel, Campeanu Ilyés, Chevassus Ferencz 4, Czehe Imre, Csollán József, Deák Lajos, Dósa Dénes (Ózd), Erdődy István, Gilyén József, Hosszú József, Haraszthy Tamás, Hives Pál, Horváth Gyula (2), Jalsoviczky János, Kálmán János, Kommanda István, Koppermann Gusztáv, Klatrubetz Gyula, Lázár Cornél, Lipták Bertalan, Máthé Barabás, gr. Mikes Árpád, br. Montbach Iván, Nemesszeghy Kálmán, Pajor Tamás, Palathás István, Sipos György, Simay Ferencz, Szász Ferencz, Szacs vay Sándor, Szabó Sándor, Ugron Zoltán, Végh János, Vida László, Zsigmond Gerő.

Köri tagok: Aján Joachim, Aján Lukács, Alexa Miklós, Albert Ödön, Baka János, Bacskay Sándor, Bay Ferencz, Balásy Sándor, Barajevác Cornél, Bara Mihály (1), Balogh Gergely, Bárány Márton, Bartha Gyula, Balogh Dániel, Balogh Mihály, Bachmann Béla, Bartholomaidesz Gyula, Barothy Antal, Bardócz Samu, Benő Kálmán, Benedek Gabor, Belger János, ifj. Betegh Gergely, Benc Sándor, gr. Bethlen Sándor, Biszkup Béla, Blánár Imre, Borcsiczky Károly, Bolósy József, Bocsánczy András, Brázay János, Burgya János, Bulay Zádor, Buday Gábor, Csizér Ákos, dr. Csánk István, Cséke Sándor, Czédler János, Czili György, Czireizer Alajos, Csendőr őrsparancsnokság (Soósmező), Csoboth István, Czompoly József, Csuka Máttyás, Derzsi Domokos, Diószeghy Pál, Dús Gerő, Egeli Pál, Engelmann József, Esztegár Antal, Farkas Károly, Fáy Andor, Fekete József, Fodor András, Földváry Mihály, Frenner István, Garda Márton, ifj. Gebé Andor, Galambos Sándor, Gonda József, Göttmann Andor, Gurey Elek, Gunesch Gyula, Gyenge Áron (1), Hajdú Sándor, Hadnagy Mihály, Haraga Ferencz, Honeczy Sándor, Hodorean János, Hlatky Miklós, Huidivók János, Hubert János, Jakovics János, Jánosi Ferencz, gyergyó-altalusi népiskola, örm. kath. népiskola, Kacsó Ferencz, Kaszner Ede, Katzián Gyula, Kerezsi Lajos, Király Sándor, Kapatán Márton, Kiss István (B.-Ujtalú), Kind Mátyás, Kopinacz Antal, Korody János, Kovács Imre, Kovács László, Kovács Ferencz, Kovács Mihály (1), Kopár Kristóf, Kovzig Simon, dr. Kőváry Sándor, Kővér András, Kisgyörgy Tamás, Kriza Sándor, Kvpil Herik, Laurentzi Andor, Lakatos Károly, Lániczky Sándor, Lótos János, Lőfy Ödön (1), Lőrinczi Menyhért, Lőrintzy Lajos, Lukács Gergely, Cs. Martinyi Béla, Márton Ferencz, Márton László, dr. Majtényi Lajos, V. Mészáros Endre, Mészáros Mihály, Mészáros Ámánd, Meskó János, ifj. Merza János, dr. Mezei Mór, Mikó József (1), Mihály Gergely, Mihálovics János, Molnár István, Moré Gábor, Müller István, Naményi K. István, özv. Nagy Tamásné, Nagy Illuminát, Nagy Tamás (1), Nagy Iván, Nemes József, Nemes József, Nemes Károly, Németh Péter, Novák Endre, Nuszhek Sándor, Oncs József, Oláh Dániel, Orbán Pál, Pandek Antal, Pataky Károly, Pap Ferencz, Paulisinez János, Pankovits Ottó, Páll Albert, Páll Kristóf, Perint Jakab, Péter Balázs, Placsintár Kristóf, Rajz József, Réffy Ignác, Réther János (1), Rózsa János, Sárkány Kálmán, Sigmond Bénéiam, Sipka Ede, Schilling Ottó, Schossberger Jakab, Schwemlein Miklós, Schumacher Rezső, Stefanie Lajos, Steinburg Ottó, Sohár János, Suhajda Béla, Szabó Balázs,

Szabó Zsigmond, Szarka Elemér, Szánthó István, Szerdahelyi Ágoston, özv. Széchi Lászlóné, özv. Szigethy Istvánné, Taar Anna, Tarri Károly, Tana János (1), ifj. Tomori László, Todorean Andre, Tihanyi (Koscsák) Antal, Thaisz Lajos, Tripammer Gyula, gr. Török József, Trnovszky Márton, Turtsa Lukács, Ulicsny Károly, Ulrich Márton, Uray József, Zomora Dániel, Zeisler Lajos, Zeffer Lukács, Zih Sándor, Zsótér Andor, Varga Lajos, Varga Antal, Vagner Emmanuel, Voith Gergely, Wagner Ede.

1899. évre. Rendes tagok: Boda Sámuel, Ignác István, Erdődy István, Hives Pál, gr. Mikes Árpád, Chevassás Ferencz, Dös Dénes (Ózd), Nemeszeghy Kálmán, Szacs vay Sándor, Weiland Jakob, Ugron Zoltán, Zsigmond Gerő.

Köri tagok: Bay Ferencz, Buday Zádor, Balásy Sándor, ifj. Betegh Gergely, Bartha Gyula, Balogh Dániel, gr. Bethlen Sándor, Burgya János, Czompoly József, Földváry Mihály, Fáy Andor, Fodor András, Govrik J. Gergely, Galambos Sándor, Glatz Sámuel, Gurey Elek, Hajdú Sándor, Honeczy Sándor, Knecht Károly, dr. Kőváry Sándor, Kerecsi Lajos, Jakovits János, Molnár István, Moré Gábor, Meskó János, Mészáros Mihály, Mihálovics János, Lázár Cornél, Paulisinez János, Pinkert József, Novák Andre, Rajz József, Rózsa János, Sohár János, Tihanyi (Koscsák) Antal, gr. Török József, Thaisz Lajos, Ulicsny Károly, Varga Antal, Wagner Ede.

1898. évre. Rendes tagok: Gr. Mikes Árpád, Zsigmond Gerő, Ugron Zoltán, Nemeszeghy Kálmán, Lázár Cornél. Köri tagok: ifj. Betegh Gergely, Balogh Dániel, gr. Bethlen Sándor, Burgya János, Czompoly József, Háda József, Hajdú Sándor, Honeczy Sándor, Fodor András, Földváry Mihály, Glatz Sámuel, Gurey Elek, Kerecsi Lajos, dr. Kőváry Sándor, Mihálovics János, Mészáros Mihály, Moré Gábor, Meskó János, Novák Andre, Paulisinez János, Péterfy Gyula, Sohár János, Tihanyi (Koscsák) Antal, gr. Török József, Ulicsny Károly, Varga Antal.

1897. évre. Rendes tagok: Gr. Mikes Árpád, Zsigmond Gerő, Lázár Cornél. Köri tagok: ifj. Betegh Gergely, gr. Bethlen Sándor, Czompoly József, Hajdú Sándor, Háda József, Honeczy Sándor, Glatz Sámuel, Kerecsi Lajos, dr. Kőváry Sándor, Meskó János, Moré Gábor, Sohár János, Péterffy Gyula, gr. Török József, Mihálovics János.

1896. évre. Lázár Cornél, Czompoly József, Glatz Sámuel, Háda József, Honeczy Sándor, Katkó István, gr. Bethlen Sándor, Meskó János, Moré Gábor, Péterffy Gyula, Sohár János, gr. Török József

1895. évre. Gr. Bethlen Sándor.

1901. évre. Hives Pál, Albert Ödön, Biszkup Béla, Diószeghy Pál, Égeli Pál, Balogh Gergely, Engelmann József, Mészáros Ámánd, Pandek Antal, Páll Albert, Réther János (1), Lakatos Károly, Nuszbek Sándor, Schumacher Rezső, Schwemlein Miklós, Ulrich Márton, Wéger Ferencz, Gergelyi Kálmán, Balla Kálmán, Ambrozic Mihály, Wimmer Mihály.

1902. évre. Galambos Sándor és Wéger Ferencz.

1903. évre. Galambos Sándor.

A Nagy-Kanizsai Műhelykör 34.84 koronát 1900-ra.

Kolozsvárt, 1901. január 1-én.

Biró Gyula.
Méh.-Egyleti pénztárnok.

Tartalom: Boldog Ujvévet. *M. K. szerkesztősege.* — A kezdő méhész teendői januárban. *Teleky.* — Hogyan lett belőlem méhész? *Bede Károly.* — Tekintsünk körül. *Józsa Sándor.* — Külföldi méhészkiállítások a párisi nemzetközi kiállításon. — Szemle. — Irodalom — Vegyesek. — Nyugtázás.

Apró hirdetések.

E rovatban az erdélyrészi méhészegylet tagjai 2 sorig ingyen hirdethetnek; ezen felül minden félhasábos petit sor 8 fil. A kik nem tagjai a méhész egyletnek, soronként 16 filt fizetnek.

VASÁROL.

Csurgatott és pergetett mézet

Lerner Vilmos, Gyöngyös. Minta küldendő.

ELAD.

Hirschmann-féle pergető teljes felszereléssel és Bácskai-féle viaszolvasztó-prés együtt 17 frt. — 18 Sötér kaptár Pintér Imre Hódmező-Vásárhely VI. ker. Sas-utca 6 sz.

Műlepekről mintát 20 fill. postabélyeg ellenében bérmentve küldök. 1 kgr. 4 kor. 20 fill. Megrendelések: Pápay Dezső Deménd Hontm.

30 méhesaládot

Bodor-féle kaptárban, á 7 frt, elad Ács Lajos Felvinczen

A komárommegyei gazd. egyl. méhészeti szakosztályának 96 nagy 8 rétv lapra terjedő „Méhészeti értesítője” színes borítékban megrendelhető: Lakatos Károly szakoszt. titkárnál, 55 krajczár (1 kor. 10 fillér) előzetes beklüldésére bérmentve küldetik meg.

Egy modern berendezésű, jól jövedelmező méhes eladó. — Értekezhetni

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca, Szilágyi Elonora liquergyárában.

4—5 kgr. szép munkás lépet Göbölös Károly Szász-Lekencze.

Méz-pergetőt, méztartó bádog edényt

utányos árban Zeiler Géza bádogos, Kolozsvárt (Mátyás király-utca 4.) Ugyanó elvállal **mindennemű bádogos munkát. Javításokat** jutányos áron, pontosan teljesít. — Árjegyzéket kívánatra küld bérmentve

Tíz darab erős foszni deszkából készült Dzierzon-féle orsz méretű kaptár, melyből 4 keveset használt, 6 pedig teljesen új, betestve és beüvegezve, haláleset miatt eladó. Ára 35 frt. — Bővebbet Szabó Baláznál Szatmáron.

Az olcsó okszerű méhészet könyve a keretes pótfiókról 35 fillérért kapható Dr. Hilbertnél Szegszárdon.

Sötér Kálmán a „Méh és Világa”

művének első része két kötetben fele áron

rendelhető meg a „Méhészeti Közlöny”

szerkesztőségében.

129 éremmel

kitüntetve.

Az első és leg-
krainai keresk.

nagyobb felső-
méhteleg az

AMBROZIC M.-é.

Posta távirda állomás : **Moistrana.** Vasuti állomás :
Lengenfeld Felső-Krainában (Ausztria).

Árjegyzék 1901-re.

I. Krainai méhek.

Lit.	A alatti anyák anyásító ládácskákban küldetnek szét. Rajokkal stb. az anyák nem küldetnek anyakalitban, mert a szabadon bocsájtottak jobban találják magukat s biztosabban érkeznek rendeltetési helyükre. Ha azonban a lit. B vagy C alatti anyákat anyakalitban kívánják, a kalitka in'yen adatik.	Márcz és ápril.		Május		Junius		Julius és Aug.		Szept. és Okt.	
		k	Mrk.	k	Mrk.	k	Mrk.	k	Mrk.	k	Mrk.
		A.	<i>Anyá, termékenyített, kísérő méhekkal, franco</i>	7	7	6	6	5	5	4	4
B.	<i>Raj, termékenyített anyával, a méhek tiszta sulya 500 gr. (1 font) franco</i>	10	10	9	9	8	8	7	7	6	6
C.	<i>Raj, termékenyített anyával, a méhek tiszta sulya 1 kilón felül (2 font) franco</i>	—	—	11	11	10	10	9	9	8	8
D.	<i>Raj, termékenyített anyával, tetszés szerinti méretű 7 kereten (1 szállítási feltételek 7.) uti eleséggel etc. franco</i>	—	—	13	13	12	12	11	11	10	10
E.	<i>Anyatörzs, termékenyített anyával, átlakolva, kitelelt kaptárból, tetszés szerinti 7 kereten (1. szállit. felt. 7.) fiasítás, uti élelem, etc. fizetetlen</i>	15	15	15	15	—	—	—	—	—	—
F.	<i>Ambrozic-féle fekvő kaptár, 3 oldalról nyiló 17 német normalis kerettel, ablakkeret, építmény, fiasítás, méz stb. fizetetlen.</i>	18	18	18	18	—	—	—	—	16	16
G.	<i>Original kaptár (paraszt fekvő kaptár), építmény, fiasítás, méz, melytől tavasszal 2-3 raj várható, fizetetlen</i>	13	13	13	13	—	—	—	—	12	12

Szállítási feltételek:

1. Az **A, B, C** és **D** alatti családok Ausztria-Magyarországba, Németországba (Svájcba és Luxemburgba) franco küldetnek.

2. A csomagolási költségek az árakba már be vannak számítva.

3. A megrendelés határozottnak tekintetik, ha az érték a megrendeléssel franco küldetik be. Az osztrák-magyar monarchiára **kr.** (korona) jeggyel jelzett árak, Németországra a „**Márka**“-val jelzettek érvényesek.

4. Minden méhküldeményt megelőzőleg 24 órával értesítő levél és útasítás küldetik.

5. Életben való megérkezésért kezességet vállalok az Ausztria-Magyarországba és Németországba küldött csomagoknál s kárpótlást nyujtok, ha az elpusztult anyaméh levélben, a tönkre ment család pedig postacsomagban, megérkezésük után legkésőbb 24 órával, franco küldetnek vissza. Az elhalt királynőért másikat küldök. Az elpusztult népért csak abban az esetben küldök mást, ha legalább 250 gr ($\frac{1}{2}$ font) hullott el és franco küldik vissza. Leesett vagy összetört lépépitményért kárpótlást nem nyujtok.

6. Méhküldeményeket illető reklamációk csak ha 24 órával megérkezésük után tételtek, lesznek figyelembe véve.

7. A normalistól eltérő méretű keretek csak akkor számíttatnak magasabb árban, ha 24 ct.-nél magasabbak és szélesebbek. Ha nagyobb keretek kívántatnak, megegyezés szerint történik a ráfizetés.

8. A viaszépitmény **D**-nél oly hosszú (magas), mint az eredeti köpükben (**G**), épügy **E**-nél; azonban **E**-nél lehet hosszabb (magasabb) építmény az idő és körülmények szerint, valamint a tavaszi időjárás szerint.

9. Ha az **A, B, C, D, E, F** és **G** alattiakból 10 darabot rendelnek meg, egyet gratis adok.

10. Tisztán olvasható czimet és aláírást kérek s értesítést arról, hogy az **E, F, G** alattiak postán, vagy vasúton küldessenek-e?

■ Méhtelegemen télen át mindig nagyszámu méhcsalád van s ily módon minden megrendelést gyorsan s a legkedvezőbben intézhetek el. ■

Meg kell jegyeznem, hogy méhtelegem hideg hegyvidéken, alig $1\frac{1}{2}$ mértföldnyire fekszik a 9036 láb, vagyis 2865 méter magas Triglan-tól, melynek méhtelegem felé fordított északnyugati oldalai, a mi vidékünkön Moistrana-Lengenfeld állandóan jégmezőkkel (gleeser) vannak borítva, holott ezenkívül, egész Krajnában nincsenek valódi jégmezők. Jóllehet a jégmezők nem nyujtanak a méheknek nektárt, de az is bizonyos, hogy a hideg hegyi vidéken tenyésztett méhek a hideg iránt edzettebbek, mint a meleg égaljaltiak. Méheket többnyire hegységi völgyekből veszek s arra különös gondot fordítok, hogy ha csak lehetséges, jó családokat szerezzek be, hogy tisztelt vevőimet kiszolgálhassam.

Az igen tisztelt közönség meglegedését nemcsak a beküldött számos elismerés bizonyítja, melyekből eddig mintegy 800-at nyomattam ki, hanem üzleti könyveim adatai is, melyek szerint az utolsó 14 évben \times 28,150 méhcsaládot küldöttem el Ausztria-Magyarországba, Németországba, Finországba, Oroszországba, Bulgáriába, Törökországba, Amerikába stb. Kereskedelmi méhtelegemet tehát jó lélekkel ajánlhatom mindenkinek.

II. Műlépek.

Szavatolt tiszta méhviaszból.

— Mintát kérésre ingyen és bérmentve küldök. —

— 1 kilogr. 4 kor. 50 fillér == 4 Márka 50 Pfenning. —

Egy postacsomag műlép $3\frac{1}{2}$ kiló súlyban Ausztria-Magyarországba és Németországba bérmentve küldetik. A csomagolás díja az árba bele van számítva. A műlépek hosszát és szélességét centiméterekben kérem pontosan megírni. Utasítás a műlépek felragasztására minden csomaghoz mellékelve van.

Kérem, az én világhírű felső krajnai kereskedelmi méhtelepemet ne tessék más, hasonló nevű czégekkel összetéveszteni. Minden tőlem rendelt méhcsalád, műlép stb. a törvény oltalma alatt álló védjeggyel van ellátva.

Ambrozic Mihály.

PROKOP JÓZSEF

(A régebbi Prokop és Schultz Kereskedelmi méhtelep. Műlépek csak a legkittünőbb Ausztriai és Magyarország nemű gyár, villanyos erőre Viaszot s régi lépépitményt szek vagy becserelek. Mamegjelent árjegyzékemet ki-

Friedland, Csehország.

czég egyedüli tulajdonosa.) lépgyár. Méhesgazdasági kelminőségben gyártatnak területén a legnagyobb ily- és világitásra berendezve bármily mennyiségben vegyar, német és csehnyelven vanatra ingyen és bérmentve

küldöm. Sürgöny czim: **Prokop Friedland, Csehország.** (1—12.

KERETLÉCZEK.

60 drb	130	c/m	hosszu,	25 m/m	széles,	5 m/m	vastag	keretlécz.	Egy postacsomag	1.35
80	"	100	"	"	"	"	"	"	"	1.30
90	"	90	"	"	"	"	"	"	"	1.25
180	"	45	"	"	"	"	"	"	"	1.20

továbbá 90 keret pontosan az országos egylet mérete vagy bármely méret szerlnt földarabolva egy postacsomagban 1 irt 65 kr. — A léczek három oldalon gyalulva vannak; mind a négy oldal meggyalulás $10\frac{0}{10}$ -kal drágább.

Készíték továbbá zsaluleveleket, fedődeszkáczkákát és ablaknak való részeket is a legjutányosabb áron.

A csomagok bérmentve küldetnek postán, kivéve a tiz forintot felüli megrendelések, melyek tekintettel a csomagok terjedelmére és a vasuton elérhető olcsóbb viteldíjra, vasuton fognak szállittatni.

Gyártmányaim a martonvásári, továbbá a sepsi-szt.-györgyi gazdasági kiállításon dicsérő oklevelet, legutóbb pedig az ezredéves országos kiállításon elismerő oklevelet nyertek.

A legfontosabb kiszolgálás ígérete mellett szives megrendeléseket kér

Török István,
fűrészmester, **Gelencze, p. ugyanott.**

Deák Ferencz-utca 17. szám.

Állandó nagy raktár vegyi termékekben

Fűszer- és csemegeüzlet

Bel- és külföldi ásványvizek

Magyar, francia és spanyol
borok és pezsgők

raktára.

MEDGYESY KÁROLY

Telefon: Kolozsvár 435.

1-12

Különlegességek

Czitrom, narancs,
füge, malaga és
mindennemű csemegékben.

Arjegyzék kívánatra ingyen és hármentve

Vidéki rendelések pontos eszközlése.

Zwörner Sándor

állatkitömő-

praeparatoriuma

1-12

Kolozsvár.

Elvállal mindenféle emlősök és madarak élethű kitömését,

Vadászati Tropheák csinos kivitelben és agancsok felszerelését.

A kitömött állatoknak nincsen semmiféle veszélyes kigőzölgésük, tehát szobában is tarthatók.

Újdonság: Madarak kitömése relif-kép alakjában.

ŐSZI ALBERT

ékszerész és órás

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós (Hid-) utcaza 2.

Ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe raktáromat mindennemű **arany, ezüst** ékszerekből, **gyémánt** és **briliant tárgyakból, ezüst gyertyatartók, czukortartók, evő készletekből, arany s ezüst zseb- és inga órákból.**

Elvállalom minden e szakba vágó tárgyak javítását, újjáalakítását, zsebóra javításokat jótállás mellett.

A n. é. közönség kegyes pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

ŐSZI ALBERT

ékszerész és órás.

(11 - 12.)

Sötér Kálmánnak

A MÉH és VILÁGA

cz. nagyfontosságú művéből az I. és II. kötet (elméleti rész) megrendelhető a szerkesztőségben.

A finom velin papíron kiállított s számos képpel illusztrált két vaskos kötet ára füzve 8 korona. Diszkötésben 12 korona.